

V Bruseli 14. marca 2025
(OR. en)

7143/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0055(NLE)**

**ACP 16
WTO 15
RELEX 344
COASI 34**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	14. marca 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 105 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY o pristúpení Vanuatu k Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 105 final.

Príloha: COM(2025) 105 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 3. 2025
COM(2025) 105 final

2025/0055 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pristúpení Vanuatu k Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym
spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pripojený návrh rozhodnutia Rady predstavuje právny nástroj na schválenie pristúpenia Vanuatu k Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane a jej predbežné vykonávanie v mene Európskej únie (EÚ) podľa článku 218 ods. 5 a článku 218 ods. 6 ZFEÚ.

Rada 12. júna 2002 poverila Komisiu, aby začala rokovania o dohodách o hospodárskom partnerstve (DHP) s africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) krajinami.

EÚ 30. júla 2009 podpísala dočasnú DHP medzi Úniou (v tom čase Európskym spoločenstvom) na jednej strane a tichomorskými štátmi na strane druhej. Papua-Nová Guinea predbežne vykonáva dočasnú DHP od 20. decembra 2009 a Fidžijská republika od 28. júla 2014.

V článku 80 dočasnej DHP sa stanovuje, že k tejto dohode môžu pristúpiť ďalšie tichomorské ostrovy. V súlade s tým Samojský nezávislý štát pristúpil k dohode 31. decembra 2018 a odvtedy ju predbežne vykonáva a Šalamúnove ostrovy k nej pristúpili 17. mája 2020 a odvtedy ju predbežne vykonávajú.

Vanuatu predložilo 10. júla 2024 Komisii žiadosť o pristúpenie k dočasnej DHP spolu s ponukou prístupu na trh. Komisia ponuku posúdila a usúdila, že je prijateľná. Následne v mene Únie Komisia ukončila rokovania.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Týmto návrhom sa vykonáva Dohoda o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (ďalej len „dohoda o partnerstve AKT – EÚ“ alebo „Dohoda z Cotonou“, ktorú nahradila „dohoda o partnerstve OAKTŠ – EÚ“ resp. Samojská dohoda podpísaná 15. novembra 2023¹).

Pristúpením Vanuatu k dočasnej dohode o hospodárskom partnerstve medzi EÚ, Fidži, Papuou-Novou Guineou, Samoou a Šalamúnovými ostrovmi², ktorá je asymetrickou obchodnou dohodou v súlade s pravidlami WTO, sa posilňuje právny rámec obchodných vzťahov EÚ s tichomorskými partnerskými krajinami a uľahčuje vzájomný obchod. Vanuatu sa ním takisto začleňuje do režimu spoločných pravidiel a inštitúcií stanovených dočasnou DHP.

Na základe klasifikácie Vanuatu Svetovou bankou ako krajiny s vyššími strednými príjmami bude krajina vyradená zo zoznamu zvýhodnených krajín Všetko okrem zbraní (EBA) v rámci všeobecného systému preferencií (VSP) a od 1. januára 2025 už nebude využívať colné preferencie (bezcolný a bezkvótový prístup na trh EÚ) poskytované podľa osobitného opatrenia EBA pre najmenej rozvinuté krajiny.

Po pristúpení k dohode a dovtedy, kým tichomorské zmluvné strany dohody neukončia príslušné vnútorné postupy (Fidži, Papua-Nová Guinea, Samoa a Šalamúnove ostrovy), EÚ a Vanuatu budú túto dohodu predbežne vykonávať s výhradou, že si navzájom písomne

¹ Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3, dohoda zmenená dohodou podpísanou v Luxemburgu 25. júna 2005 (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podpísanou v Ouagadougou 22. júna 2010 (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3), ktorú nahradila Samojská dohoda podpísaná 15. novembra 2023 (Ú. v. EÚ L, 2023/2862, 28.12.2023).

² Rozhodnutie Rady z 13. júla 2009 o podpise a predbežnom vykonávaní Dočasnej dohody o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane (Ú. v. EÚ L 272, 16.10.2009, s. 1).

oznáma ukončenie svojich postupov potrebných na tento účel v súlade s článkom 76 ods. 3 dohody.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Dohoda o hospodárskom partnerstve obsahuje ustanovenia o udržateľnom rozvoji (článok 3), podľa ktorých zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že cieľ udržateľného rozvoja je neoddeliteľnou súčasťou ustanovení dohody v súlade s celkovými cieľmi a so zásadami stanovenými v Samojskej dohode, a najmä so všeobecným záväzkom znížiť a v konečnom dôsledku odstrániť chudobu spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja.

Dočasná DHP je obchodná dohoda zameraná na rozvoj, ktorá Vanuatu poskytuje asymetrický prístup na trh, umožňuje mu chrániť si citlivé odvetvia pred liberalizáciou a súčasne poskytuje veľký počet ochranných opatrení a doložku na ochranu nerozvinutých priemyselných odvetví. Okrem toho obsahuje ustanovenia o pravidlách pôvodu uľahčujúce vývoz Vanuatu do EÚ. Tieto ustanovenia prispievajú k napĺňaniu cieľa súdržnosti politík v záujme rozvoja³ a sú v súlade s článkom 208 ZFEÚ.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom pre toto rozhodnutie Rady je Zmluva o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 5 a článkom 218 ods. 6 písm. a) bodom v).

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Spoločná obchodná politika je v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ vymedzená ako oblasť, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je potrebný na vykonanie medzinárodných záväzkov Únie stanovených v dohode o partnerstve EÚ – OAKTŠ, najmä na uzavretie nových obchodných dojednaní zlučiteľných s pravidlami WTO, ktorými sa postupne odstraňujú prekážky obchodu medzi zmluvnými stranami a posilní spolupráca vo všetkých oblastiach týkajúcich sa obchodu.

- **Výber nástroja**

Na dosiahnutie cieľa vyjadreného v tomto návrhu neexistuje iný právny nástroj, ktorý by sa mohol použiť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu dohôd o hospodárskom partnerstve EÚ – OAKTŠ na udržateľnosť sa vykonalo v rokoch 2003 – 2007. Referenčný rámec tohto projektu uverejnila Európska komisia

³ Prostredníctvom súdržnosti politík v záujme rozvoja sa EÚ a jej členské štáty snažia zohľadniť rozvojové ciele v politikách, ktoré budú mať pravdepodobne vplyv na rozvojové krajiny. Cieľom súdržnosti politík v záujme rozvoja je minimalizovať rozpory a budovať synergie medzi rôznymi politikami EÚ. Cieľom je aj zvýšiť účinnosť rozvojovej spolupráce v prospech našich partnerských krajín.

v roku 2002 v rámci súťažnej výzvy na predkladanie ponúk. Na základe tejto výzvy na predloženie ponúk bola v auguste 2002 uzavretá päťročná rámcová zmluva so spoločnosťou PwC France. Návrh konečnej správy posúdenia vplyvu na udržateľnosť bol predložený zainteresovaným stranám v Európe počas zasadnutia v rámci dialógu s občianskou spoločnosťou EÚ, ktoré usporiadala Európska komisia 23. marca 2007 v Bruseli (Belgicko). Nové posúdenie vplyvu na udržateľnosť sa nevykonalo, pretože táto iniciatíva sa týka prístúpenia k existujúcej dohode, ktorú už uplatňujú iné tichomorské ostrovné štáty, ktorých štrukturálne charakteristiky a hospodárska a sociálna situácia sú porovnateľné so štrukturálnymi charakteristikami a sociálnou situáciou Vanuatu.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Schválenie prístúpenia Vanuatu k dočasnej DHP nepodlieha postupom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti, nevyplývajú z neho nijaké náklady pre malé a stredné podniky Únie a nepredstavuje žiadne problémy z hľadiska digitálneho prostredia.

- **Základné práva**

Návrh nemá dôsledky z hľadiska ochrany základných práv v Únii.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vanuatu bude využívať výhody úplného bezcolného a bezkvótového prístupu na trh EÚ pre všetky výrobky výmenou za postupné otváranie svojho trhu výrobkom EÚ. Tento návrh nebude mať vplyv na rozpočet, keďže prístupom k dohode si Vanuatu do veľkej miery zachová doterajší prístup na trh EÚ (ako predtým na základe všeobecného systému preferencií/opatrenia Všetko okrem zbraní) za tých istých podmienok.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Výhody prístúpenia pre hospodárske subjekty**

V dočasnej DHP sa stanovujú pre hospodárske subjekty EÚ podmienky plného využívania príležitostí v rámci jednotlivých hospodárstiev. Počas vykonávania dočasnej DHP budú na jej základe vývozcovia priemyselných výrobkov z EÚ na Vanuatu do veľkej miery oslobodení od platenia ciel. Dočasná DHP spĺňa kritériá stanovené v článku XXIV dohody GATT z roku 1994 (odstránenie ciel a iných obmedzujúcich obchodných opatrení, pokiaľ ide o v podstate celý obchod medzi zmluvnými stranami). Ponuka prístupu na trh Vanuatu bez problémov spĺňa prahovú hodnotu WTO, t. j. predstavuje liberalizáciu na úrovni 83 % (v colných položkách), čo zodpovedá 91 % objemu vývozu EÚ za 20 rokov. Vanuatu si aj naďalej zachová výhody svojho bezcolného a bezkvótového prístupu na trh EÚ.

V dočasnej DHP sa takisto stanovuje rad pravidiel okrem iného v oblasti udržateľného rozvoja, technických prekážok obchodu či sanitárnych a fytosanitárnych opatrení. Okrem toho sa zmluvné strany dočasnej DHP zúčastňujú na činnostiach Výboru pre obchod zriadeného dohodou. To, že EÚ má možnosť využívať bilaterálny mechanizmus na urovnávanie sporov vytvorený na základe dohody, napomáha cieľu zabezpečiť pre subjekty z EÚ v tichomorských krajinách transparentné, nediskriminačné a predvídateľné prostredia.

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Vanuatu sa bude zúčastňovať na činnostiach Výboru pre obchod, ktorý je zriadený v súlade s článkom 68 dočasnej DHP a ktorý sa zaoberá všetkými záležitosťami, ktoré sú nevyhnutné na vykonávanie dohody vrátane monitorovania a preskúmavania jej vykonávania, koordinovania

a poskytovania konzultácií o záležitostiach týkajúcich sa technických prekážok obchodu a sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, určovania a preskúmavania prioritných sektorov a výrobkov a z toho vyplývajúcich prioritných oblastí spolupráce a predkladania odporúčaní na zmeny dohody. Výbor pre obchod pozostáva zo zástupcov zmluvných strán.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Články 1 a 2 návrhu obsahujú ustanovenia o schválení pristúpenia Vanuatu k dočasnej DHP v mene Únie a o oznámeniach na vyjadrenie súhlasu Európskej únie s pristúpením a predbežným vykonávaním dohody v súlade s jej článkom 76 ods. 3.

V článku 3 sa uvádza, že schválenie pristúpenia sa nesmie vykladať tak, že sa ním udeľujú práva alebo ukladajú povinnosti, na ktoré sa možno priamo odvolávať pred súdmi alebo tribunálmi v Únii alebo v členských štátoch.

V článku 4 sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti rozhodnutia.

2025/0055 (NLE)

ROZHODNUTIE RADY

o pristúpení Vanuatu k Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 5 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom v),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹,

keďže:

- (1) Rada 12. júna 2002 poverila Komisiu, aby začala rokovania o uzavretí dohôd o hospodárskom partnerstve s Organizáciou afrických, karibských a tichomorských štátov².
- (2) Dočasná dohoda o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane³ (ďalej len „dočasná dohoda o partnerstve“), ktorou sa ustanovuje rámec pre dohodu o hospodárskom partnerstve, bola podpísaná v Londýne 30. júla 2009. Papua-Nová Guinea dočasnú dohodu o partnerstve predbežne vykonáva od 20. decembra 2009 a Fidžijská republika od 28. júla 2014.
- (3) V článku 80 dočasnej dohody o partnerstve sa stanovujú ustanovenia týkajúce sa pristúpenia ďalších tichomorských ostrovných štátov. V súlade s tým Samojský nezávislý štát pristúpil k dočasnej dohode o partnerstve 31. decembra 2018 a odvtedy ju predbežne vykonáva a Šalamúnove ostrovy k nej pristúpili 17. mája 2020 a odvtedy ju predbežne vykonávajú.
- (4) Vanuatu predložilo 10. júla 2024 Únii žiadosť o pristúpenie spolu s ponukou prístupu na trh.
- (5) Komisia ponuku Vanuatu posúdila a považovala ju za prijateľnú. Komisia preto 7. augusta 2024 rokovania s Vanuatu uzavrela.
- (6) V súlade s článkom 76 ods. 3 dočasnej dohody o partnerstve Únia a Vanuatu majú začať dočasnú dohodu o partnerstve predbežne vykonávať desať dní potom, ako si navzájom písomne oznámia ukončenie postupov potrebných na tento účel.
- (7) Pristúpenie Vanuatu k dočasnej dohode o partnerstve by sa malo schváliť v mene Únie, s výhradou toho, že Vanuatu uloží akt o pristúpení podľa článku 80 ods. 2 tejto dohody,

¹ Európsky parlament udelil súhlas [dátum].

² Smernice Rady týkajúce sa rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve s krajinami a regiónmi AKT [9930/02 (DG E II) HH/sg].

³ Rozhodnutie Rady 2009/729/ES z 13. júla 2009 o podpise a predbežnom vykonávaní Dočasnej dohody o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane (Ú. v. EÚ L 272, 16.10.2009, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Týmto sa v mene Únie schvaľuje prístupenie Vanuatu k Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a tichomorskými štátmi na druhej strane (ďalej len „dočasná dohoda o partnerstve“), s výhradou toho, že Vanuatu uloží akt o prístupení podľa jej článku 80 ods. 2.
2. Predsedníčka Komisie oznámi v mene Únie ostatným zmluvným stranám dočasnej dohody o partnerstve a Vanuatu schválenie prístúpenia Vanuatu k dočasnej dohode o partnerstve Úniou.
3. Znenie ponuky Vanuatu na prístup na trh je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Na účely predbežného vykonávania dočasnej dohody o partnerstve medzi Úniou a Vanuatu vykoná predsedníčka Komisie v mene Únie oznámenie podľa článku 76 ods. 3 dočasnej dohody o partnerstve.
2. Únia a Vanuatu začnú predbežne vykonávať dočasnú dohodu o partnerstve desať dní po tom, ako si podľa odseku 1 navzájom písomne oznámia ukončenie postupov potrebných na tento účel.

Článok 3

Schválenie prístúpenia Vanuatu k dočasnej dohode o partnerstve sa nevykladá tak, že sa ním udeľujú práva alebo ukladajú povinnosti, na ktoré sa možno priamo odvolávať pred súdmi alebo tribunálmi v Únii alebo v členských štátoch.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*